

vírání okna, že rozhodujícího dne jedno křídlo okenní otevřel, zaháčkoval. Tím vznikají pochybnosti, zda žalovaný vůbec byl držitelem bytu, u něhož okno bylo vyraženo vichřicí, zda domovní právo ku podkrovní světnici nenáleželo učňovi. Leč i kdyby k tomu nebylo lze přisvědčiti v úvaze, že šlo o učně, podléhajícího dohlédací i kárné moci služebního pána, tedy o nesamostatnou, vlastního práva domovního nabytí nemožnou osobu, použití předpisu Šu 1318 obč. zák. ani tu by nebylo možné, poněvadž tento § předpokládá nebezpečné vyvěšení nebo postavení věci. Bylo-li, jak zjištěno, okno řádně zaháčkováno, nejde o nebezpečné vyvěšení, nýbrž jde o věc všedního života, nikoli o nějakou nebezpečnou nepravidelnost. Toto pojetí odpovídá ostatně doslovu Šu 426 tr. zák. Pokud má dovolatelka na mysli zodpovědnost žalovaného podle Šu 1315 obč. zák., ani pro užití tohoto předpisu není ve spisech opory. Když učeň nechal okno otevřeno, nebyl jistě v činnosti, nebylo ho žalovaným používáno ku obstarávání jeho záležitosti, ostatně nebylo ani tvrzeno, ani dokázáno, že by učeň byl nezdatnou nebo nebezpečnou osobou. Otevření okna a celodenní větrání podkrovní světnice, obývané výhradně učněm, není nějakým proviněním, není jím ani okolnost, že žalovaný dovoluje takové větrání, pokud se týče, že dovoluje, by bylo větráno po celý den, neboť to všechno dlužno s hlediska Šu 100 živn. řádu a Šu 1157 obč. zák. považovati vlastně za povinnost učebního pána, nikoli za jeho provinění. Za těchto okolností dospívá i dovolací soud k závěru, že sluší v tomto případě shoení okenního křídla vichřicí považovati s hlediska žalovaného jako učebního pána a také jako majitele domu za náhodu, ku které zaviněním nedal příčiny, že se tedy sporné věci dostalo v odvolacím rozsudku právního posouzení správného.

Čís. 4550.

Ujednání domicilu může se státi také mlčky. Trasant může právo, domicilovati vydanou směnku, přenechati i osobě třetí.

Ku zachování směnečného nároku proti přijateli domicilované směnky se nevyžaduje protestu, byl-li v době splatnosti směnky domiciliátem sám směnečný věřitel.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 1871/24.)

Směnečný platební příkaz proti přijateli směnky byl ponechán v platnosti soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatel pokládá za nesprávný právní názor odvolacího soudu, že ujednání domicilu může se státi také mlčky. Než dovolatel neuvědomuje si, že každý projev vůle může se státi buď výslovně nebo mlčky, konkludentním jednáním, jen když z okolností případu není rozumného důvodu, by bylo o tom pochybováno, že právě určitý projev byl obmyšlen

(§ 863 obč. zák.). Tak tomu je zejména, byl-li odevzdán věřiteli směnečný blanket, opatřený podpisem dlužníkovým, jinak však nevyplněný, za tím účelem, by si věřitel mohl opatřiti peníze k úhradě své pohledávky. Není-li zvláštních výhrad, dlužno za to míti, že dlužník ponechává věřiteli úplně na vůli, by směnku vyplnil tak, by účelu, k němuž byla vydána, co nejjednodušeji a nejbezpečněji bylo dosaženo. K tomu slouží zajisté také určení místa, kde a u koho má býti placeno. Právo domicilovati vydané směnky přísluší ovšem jen trasantovi (čl. 24 směn. ř. slova »in dem Wechsel« a druhá věta a contr. a čl. 4 čís. 8 směn. ř.), tento může však v mezích svého práva zůstaviti připojení domicilu i osobě třetí. Nižšími soudy bylo zjištěno, že směnka — in bianco — byla vydána pro pohledávku Josefa K-a proti Antonínu K-ovi na základě vyúčtování, že si nikdo ze žalovaných, směnku podepsavších, nevyhradil, že směnka musí býti splatnou v jich bydlišti, že Antonín K. směnku pro nedostatek peněz nemohl zaplatiti a že si Josef K. vymínil, že o peníze požádá, jakmile jich bude potřebovati. Ani když právní zástupce žalobců, Dr. Vilém B., žalovanému dopisem ze dne 14. ledna 1924 oznámil, že směnka přešla na žalobce a žádal její zaplacení ve své kanceláři v Plzni, neohradil se žalovaný proti tomuto způsobu placení. Z těchto okolností jest zřejmo, že žalovaný i co do stanovení místa platebního ponechal Josefu K-ovi volnou ruku, jmenovitě, že ani nevyloučil, by směnka nebyla po případě domicilována u žalobce v Plzni, zvláště když se uváží, že žalobce jest švagrem bratra žalovaného, tedy k tomuto nikterak osobou úplně cizí. Nelze tudíž pokládati připojení domicilu, jak se stalo, za protismluvné a není odůvodněna ani výtku dovolatelova, že nevěděl, kde má býti směnka zaplacená. Přisvědčiti jest však také názoru odvolacího soudu, že nebylo v tomto případě třeba protestu, aby bylo zachováno právo žalobcovo ze směnky proti žalovanému, ježto žalobce sám jest domiciliátem. Třebaže čl. 43 směn. ř. při domicilovaných směnkách předpisoval presentaci a protest pod ztrátou směnečného nároku i proti přijateli, nelze ustanovení toto vztahovati i na případ, kdy směnečný věřitel v době splatnosti směnky sám jest domiciliátem, neboť nemělo by smyslu, by tento, jsa v držení směnky, sám sobě k placení ji předkládal a proti sobě vznášel protest (viz judikát čís. 12 a 75 býv. nejv. soudu).

Čís. 4551.

Je-li choromyslný pod opatrovnictvím, jest jeho právní jednání neplatným, dokud nebylo opatrovnictví zrušeno; pakli není pod opatrovnictvím, rozhoduje skutečný stav v době uzavření právního jednání. Totéž platí o slabomyslném. Pokud u těchto není světlých okamžiků.

Jest ponecháno volnému uvážení soudu, zda jest přibrati třetího znalce (§ 362 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 32/25.)

Universální dědička po Janu H-ovi domáhala se na žalovaném spolku zrušení kupní smlouvy, již zůstavitel krátce před svou smrtí prodal ža-